

Του Απόστολου Α. Πιερρή

Το χειρότερο πράγμα είναι η σύγχυση. Η φύση λατρεύει και παράγει τις σαφείς ταυτότητες. Υπάρχουν σαφώς ορισμένα στους χαρακτήρες τους είδη ζώων, φυτών ακόμη και ανόργανων συστατικών (στοιχείων, πετρωμάτων). Τα άτομα κάθε είδους έχουν ακριβή περιγράμματα. Η μεγάλη τέχνη το ίδιο παλεύει για τις δυνατές γραμμές και τις ισχυρές φόρμες. Η καθαρότητα είναι τελειότητα και δύναμη. Τα καλύτερα δείγματα ενός είδους είναι εκείνα που επιδεικνύουν καθαρότητα την ακραιφνή φύση του είδους. Καλύτερο λιοντάρι είναι αυτό που είναι πιο πολύ λιοντάρι. Καλύτερο μαχαίρι είναι αυτό που δείχνει πληρέστερα τη μορφή του κοπτικού εργαλείου - γιατί αυτό είναι αποτελεσματικότερο: κόβει καλύτερα.

Πρέπει να τονισθεί βέβαια ότι η καθαρότητα για την οποία μιλάμε δεν έχει σχέση με την απλότητα και την αδιαφορία ομοιογένεια. Καθαρή ταυτότητα μπορεί να έχει ένα σύνθετο πράγμα, ενώ αντίθετως κάτι ομοιάζει δυνατόν να είναι σαν φαντάσμα ασθενής και αδρανής. Οπότε, μια συγκεκριμένη ποσότητα νερού παρουσιάζει μηδενική αντίσταση στη μείωση ή την αύξηση της, δηλαδή δεν εκφράζει δυναμισμό στην περιστασιακή και διατήρηση της στατικής ύψους της. Ασφαλώς το νερό σαν νερό είναι μια εξαιρετικά ισχυρή ταυτότητα με εντυπωσιακό πολυδυναμισμό λειτουργικότητας. Αλλά αυτό συμβαίνει για το είδος νερό και όχι για τη συγκεκριμένη ποσότητα στην ατομικότητά της. Επιπλέον η φύση του νερού, με την ισχυρή ταυτότητά της, αποτελεί μέγιστο στοιχειώδες στεφανωτικό. Η συνθετότητα παράγει κατ' αρχήν γονιμότητα: το ζήτημα είναι πόσο δυνατή είναι η ταυτότητα η ολοκλήρωσης που το σύνθετο αντιπροσωπεύει.

Το ίδιο ισχύουν φυσικά και στα ανθρώπινα φαινόμενα. Οι βολές προσωπικές σχέσεις καταναλώνουν τεράστια αντιπροσωπική ενέργεια. Αδυναμία να ξεκαθαρίσεις επαρκώς το πλαίσιο λειτουργίας σε ιδιωτικές συμφωνίες, δημόσιες δομές ή διοικητικές συνθήκες οδηγεί σε συνεχείς προβλήματα που μιλούν δραματικά την αποτελεσματικότητα της πραγματικής λειτουργίας του συστήματος. Για

ΤΟ ΘΟΛΟ ΤΟΠΙΟ ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΕΣ ΤΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΟΡΘΩΣΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ

Η Πολιτική Σύγχυση στην Ελλάδα

Η ΑΣΑΦΕΙΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΑΠΑΤΗΣ ΚΑΙ "ΔΗΘΕΝ"

παράδειγμα, ένας συντελεστής της προκαθορισμένης αποτυχίας του Ευρωπαϊσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνίσταται ακριβώς στη βολή διαδικασίας που επιλέχθηκε για την ολοκλήρωσή της. Επειδή το συνολικό ξεκαθάρισμα στόχων, προοπτικών και μεθόδων θα διέλυε σωθικά την ΕΕ, στα εξ' αν συνετέλλε (και μάλιστα θα ήταν απαγορευτικό και για την έναρξη ακόμη της διαδικασίας συντονισμού εάν αποκαλύπτετο ότι καθοδηγείται από μια υποκειμενική καταστασιακή ιδεολογία της Ευρωπαϊστικής αυτοπείας), θεωρήθηκε φρονιμότερο να βασίζεται κανείς κάθε φορά στο συναινετικό μέγιστο που μπορεί να επιτευχθεί για να προχωράει. Η βλαβερή ελπίδα είναι βεβαίως ότι ο κοινός αυτός όρος συναινεσίας θα βάλει αυξανόμενος ώστε κάποτε να καλύψει και τα σωθικά της Ευρωπαϊστικής αυτοπείας (π.χ. την ιδιότητα του υπερκράτους της "Ευρώπης"). Η ελπίδα όμως αυτή δεν είναι μέρος του κοινού συναινετικού όρου: χωρίς όπως π.χ. η Βρετανία (αλλά και άλλες που τώρα φαίνεται, ή μάλλον φαινόταν, να είναι προσκολλημένες στο λάβαρο του Ευρωπαϊσμού) δεν δέχονται και δεν θα δεχθούν τέτοια πολιτική ολοκλήρωση της ιστορικής, και πολύ περισσότερο της γεωγραφικής, Ευρώπης. Εξάλλου η διάθεση να συμφωνούν κάθε φορά σε ένα μέγιστο δυνατό συναινετικό για λόγους αυτοπροστασίας, κάνει τις Ευρωπαϊστικές ηγεσίες να δείχνουν πως συμφωνούν και με πράγματα που ήδη διαφάνηζαν. Αλλά στην πρακτική εφαρμογή των τυπικά συμφωνημένων αναδύεται με τον ένα ή άλλο τρόπο η υποκειμενική πραγματική διαφωνία. Επιπλέον, το να αφήνεις κάθε φορά τα δικά σου και καθοριστικά για το μέλλον είναι εξαιρετικά αντιπαραγωγικό: κάθε φαινομενική συμφωνία για τα μικρά ερπνεύεται έτσι διαφορετικά, αναλύοντας των διαφορετικών θέσεων σχετικά με τα μεγάλα. Τέλος η τεχνητή μεγιστοποίηση της συναινεσίας κατά τη διαδικασία προκαλεί εντάσεις εδώ και εκεί που θα δυσχεράνουν το έργο της πραγματικής συμφωνίας όταν φθάσουν τα μεγάλα και δύσκολα θέματα. Η ακολουθούμενη μεθοδός είναι, ευτυχώς, ριζικά εσφαλμένη. Δεν μπορείς να παίζεις με τη θολούρα.

Η αποφυγή της θολούρας πύση θυσία φαίνεται εμφαντικότερα εκεί που η αποτελεσματικότητα είναι υπέρτατο κριτήριο: στον οικονομικό κόσμο των επιχειρήσεων. Οι αυχωνάλες π.χ. τείνουν να περιλαμβάνουν τον σαφή διορισμό της δομής και άσκησης της εξουσίας στο νέο σχήμα. Όπου αυτό αμελείται, ή όπου η συγκώνηση πραγματοποιείται υπό τη μεθοδολογία της "συνέκλισης των", σύντομα ακολουθεί εκωτερικός πόλεμος για να καθορισθεί με "θεία κρίση" πότε αυτό που αφρόνως αφέθηκε απροσδιόριστο από την ανθρωπότητα η νομική της εξουσίας.

Οι κανόνες του παιχνιδιού πρέπει πάντα να είναι ορισμένοι και σαφείς. [Εκεί γνάνιζε τις πολλές φορές γιατί πρέπει να είναι ελαστικοί και φυσικοί επίσης]. Σε αντίθετη περίπτωση η ανθρώπινη δραστηριότητα ασκείται αναποτελεσματικά. Η θολούρα είναι επιβλαβής για την ανθρώπινη δημιουργικότητα. Καλλιέργει φαινόμενα αναδοκράτιας, αυθαίρεσης

και διαφθοράς. Δεν επιτρέπει τον εστιασμό της ευθύνης για το καλό και το κακό αποτέλεσμα. Η ατομική υπευθυνότητα δεν διαγράφεται σαφώς μέσα σε ένα θολό τοπίο. Έτσι καταλήγουμε στην υπέρτατη διαστροφή: "τα θέματα δεν πρέπει να προσωποποιούνται".

Και αυτό με φέρνει στη ΝεοΕλληνική πραγματικότητα. Εδώ πλέον, η συστηματική κυριαρχία της υποκουλτούρας της θολούρας έχει εκθρέψει μια τερατώδη νοοτροπία απάτης. Στη ρίζα της απάτης σήμης ευρίσκεται η πρόκληση του φαινομένου έναντι της ουσίας. Επικρατεί η νοσηρή αντίληψη ότι δεν χρειάζεται να είσαι κάτι, ή να είσαι καλός σε κάτι, αν μπορείς να φανείσαι ότι είσαι. Ξεκινεί ο δυστυχισμένος ΝεοΕλληνισμός, πρώτον, με το να φανείσαι μόνον δεν παράγεις το αντίστοιχο έργο. Και, δεύτερον, ότι ο καλύτερος, ταχύτερος και αποτελεσματικότερος τρόπος να επιτύχεις να φαίνεσαι ότι είσαι κάτι, είναι με το να γίνεις πραγματικά αυτό που θέλεις να φανείσαι ότι είσαι. [Ενα στίχο το Σωκρατικό αξίωμα]. Τα "ήθ'εν" είναι στείρα: δεν παράγουν τίποτα ουσιαστικό, παρά μόνο εκονική πραγματικότητα και φαντασίωση, και αυτή για λίγο. Αντίθετως θέλουν πολύ ενέργεια για να κατακτηθούν, ενέργεια που θα μπορούσε να διοικηθεί ώστε αντί του "ήθ'εν" να είχε αποκτήσει κανείς την αντίστοιχη πραγματική ικανότητα. Αλλά βέβαια υπάρχει μια εξήγηση για την κουλτούρα της θολούρας και της απάτης, για τα συστήματα των "ήθ'εν" και των καρολίων: σε αυτά τα κλίματα ο ανδρός εθώνεται με τον όλο, αν δεν αποκτά και διαδραστικά συγκριτικά πλεονεκτήματα απέναντί του. Το ότι οι απάτες είναι επωφελείς τα υιοθετούν εκ πρώτης όλης δεν είναι παράδειγμα. Το ότι όμως οι ικανότεροι τα ανέχονται, και καταδέχονται μάλιστα να χρησιμοποιούν τις ικανότητές τους ώστε να καταλαμβάνουν θέσεις "ήθ'εν" μέσα στους θεσμούς της θολούρας και της απάτης, είναι ένα παράδοξο για το οποίο θα τους ζητηθεί λόγος. Βέβαια τελικά τα συστήματα της θολούρας και της απάτης δεν συμφέρουν κανένα. Γιατί κανένα σύστημα μειωμένης αποτελεσματικότητας δεν συμφέρει πραγματικά κανένα. Όστεν και τους κληφίτες και τα παράσιτα που θρέφονται και κυριαρχούν σε αυτά. Η αναποτελεσματικότητα ενός συστήματος σκοτώνει τελικά και τα παράσιτά του.

Δεν μας ενδιαφέρουν όμως ούτε στο ελάχιστο οι κληφίτες και τα παράσιτα. Και το κάτω-κάτω της γραφής οι άνθρωποι δεν γεννιούνται κληφίτες και παράσιτα: γίνονται, όσοι γίνονται, μέσα σε μια σύμφορη θολούρα και απάτης. Δεν γεννιούνται "ήθ'εν" και καρεκλούς γίνονται, όσοι γίνονται, μέσα σε ένα τέτοιο σύστημα θεσμικής αναδοκράτιας. Αντίθετως, μέσα σε ένα τέτοιο σύστημα ανθρώπινη συνύπαρξη, ο καθένας βρίσκεται τη θέση του εκεί όπου παράγει το περισσότερο και καλύτερο που μπορεί, μεγιστοποιώντας την ατομική του αυτοπραγμάτωση και τη συλλογική αποτελεσματικότητα ταυτόχρονα.

Συστηματική θολούρα και απάτη εμφανίζονται το πρώτον στο πνεύμα. Χωρίς την ύλη της ακρόπολης του ανθρώπινου όλου, δη-

W. Blake, The Book of Urizen, 1794

Ο Urizen είναι το αιώνια νέο πνεύμα της δημιουργικότητας ριγμένο στην άβυσσο της ασάφειας, εγγλωβισμένο και γερασμένο

Το πνεύμα του Ελληνισμού στη νεοελληνική παρακμή λωδή του νου και λόγου του, δεν μπορεί να αποσυντονιστεί η λειτουργικότητα των άλλων μερών και τομέων του. Γιατί η λειτουργικότητα προϋποθέτει απόλυτα καθορισμένους συσχετισμούς του λειτουργικού συστήματος. Κάθε ασάφεια είναι δυσλειτουργική. (Με ασάφεια, σημαίνεται, δεν εννοώ την απουσία κανόνα σε κάποιο σημείο, αλλά την ύπαρξη ρητή ή σιωπηρά αντιπαραβλεπόμενων ή διαφορετικών κανονισμών "ενταλμών").

Η κουλτούρα θολούρας και απάτης του πνευματικού ΝεοΕλληνικού στερεώματος και του πολιτιστικού του κόσμου είναι οδυνηρά αισθητή τόσο στους επαίοντες όσο και στην κοινωνία των ατόμων εν γένει. Αυτό εξηγεί και την ασήμαντη προσφορά πνευματικού έργου που συντελείται στη χώρα μας. Από αυτό εκπορεύεται, μεταξύ άλλων, και η ασάφεια του πολιτικού πεδίου.

Γιατί η ασάφεια του πολιτικού πεδίου δεν είναι θέμα επικοινωνιακό, όπως μοχθούν να μας πείσουν οι πολιτικές ηγεσίες της αποτυχίας. Δεν συμβαίνει κυρίως να μην μπορούν επικοινωνήσουν να περάσουν νοήμονα λόγο οι πολιτικοί προς την κοινωνία. Απλώς απουσιάζει ο πραγματικός και πραγματολογικός νόημα λόγος. Και απουσιάζει το νόημα γιατί το πολιτικό πεδίο είναι θολό και το πολιτικό λόγος συγκεχυμένος. Το ζήτημα δεν είναι επικοινωνιακό και ρητορικό, αλλά ουσιαστικό αφού αναφέρεται στο περιεχόμενο της πολιτικής σήμερα εδώ.

Ιδού το πρόβλημα. Οι πολιτικές θέσεις που αρθρώνονται δεν ολοκληρώνονται σε συνεπή σύνολο με ισχυρή και αναγνωρίσιμη ταυτότητα. Και όταν λέω ταυτότητα δεν εννοώ τον εξωγενή

στές πολιτιστικού εθνικισμού ("Ελληνιστές" ενός ή άλλου τύπου) παρουσιάζονται λάτρεις του Ευρωπαϊκού (!) πολιτισμού. Οι ίδιοι άνθρωποι που καυχόνται για τον Αθηναϊκό Χρυσούν αιώνα, μπορούν να εμμένουν από Αντιμερικανική υστερία όταν πρόκειται για την αξιολογία του οξύτατου ανταγωνισμού.

Μπορούμε να πολλαπλασιάσουμε τα παραδείγματα επί όριον, τέτοιο πλούτο δυσάρεστων εκληγμένων λογισμών μας δείχνει η παρούσα ΝεοΕλληνική σύγχυση στην υψηλή πολιτική. Τα κομματικά ολοκληρώματα πολιτικών προγραμμάτων είναι γενικά σωροί εν πολλοίς ανυπόστατων θέσεων, τεκνητά και μηχανιστικά συγκολλημένων το πολύ. Και για να μην κατηγορηθώ ότι μένω στην κριτική και τις αρνητικές διαπιστώσεις θα πω το εξής απλό. Για χρόνια έχω διαβρώσει σε βιβλία και άρθρα μου μια ολοκληρωμένη και συνετή συνολική πολιτική πλάτη που καλύπτει τη στρατηγική, την οικονομία, την κοινωνική πολιτική και τον πολιτισμό. Η συνολική της πλάτη όμως αυτής είναι οργανική: φέρει απέναντί της στρατηγική επιλογή συνδυάζεται απόλυτως με την οικονομική και πολιτική. Με λίγα λόγια, οι ιδέες κλειδιά της συνολικής αυτής πλάτης είναι οι εξής: συντονισμός προς την Αμερικανική παγκόσμια ηγεμονία - ταυτότητα του οικείου μας χώρου - απελευθέρωση των συστημάτων ανθρώπινης δραστηριότητας - αξιολογία του Ελληνισμού και του Αμερικανικού μοντέλου - κατευθείαν προσέλαση των πραγματικών και οριστικών αδυναμιών χωρίς μείωση της ελευθερίας του οικονομικού συστήματος ούτε νόθευση του ανταγωνισμού της αγοράς - Ορθόδοξη του χώρου.

Δεν αναφέρω αυτήν την πλάτη όμως με τις διαβαθμίσεις αυτών και εξαδικαιώσε τη τάχα για να υποστηρίξω ότι είναι η σωστή. Αν και προφανώς πιστεύω ότι είναι. Το θέμα μου εδώ είναι άλλο: από ποιο πολιτικό φορέα εκφράζεται μια τέτοια συνετής και ολοκληρωμένη θέση; Και από ποιο πολιτικό φορέα εκφράζονται με ανάλογη ενάργεια και συνοχή άλλα συσχετισμοί πολιτικών θέσεων σε ένα αντίστοιχο ενιαίο πλαίσιο ταυτότητας;

Η απάντηση είναι εύλογη. Υφίσταται μεν κάποια διαφοροποίηση ως προς την οργανική διαρθρωτική εμβάθυνση και ολοκλήρωση των προτεινόμενων πολιτικών προγραμμάτων από τα κόμματα, αλλά η επικρατούσα κατάσταση είναι κατά βάθος αποκαταστατική. Σύγχυση βασίλειος ιδεολογική, στρατηγική, διαχειριστική σε όλο

το πνεύμα αναδόξιας τυραννίας. Σε ένα τέτοιο αρνητικό πλαίσιο και κάποια τυχόν σοβάρη απάτη για καθαρότητα φαντάζει και αποδεικνύεται ως την πραγματική ψευδολογία. Για να έχουμε καθαρές λύσεις χρειάζομαστε καθαρές ερωτήσεις. Για να κάνουμε καθαρές επιλογές, χρειάζομαστε πρώτα καθαρές συνολικές θέσεις. Πού είναι και γιατί δεν εκφράζονται; Όμως επαγόμενες χρειάζονται, ιδίως σε τέτοιο περίοδο παρατεταμένης και επιδεινούμενης καθολικής κρίσης του ΝεοΕλληνισμού σφ' ενός δυναμικής εξέλιξης στην παγκόσμια ιστορικότητα σφ' ετέρου. Και αφού κραδάζονται, θα τεθούν, με ή χωρίς το παρόν πολιτικό σκηνικό.